

Matematika A2c gyakorlat

Vegyésmérnöki, Biomérnöki, Környezetmérnöki szakok, 2017/18 ősz

9. feladatsor: Többváltozós függvények deriválása

1. Számoljuk ki a következő függvények parciális deriváltjait.

a) $f(x, y) = \frac{x^2 e^{x+y^2}}{2x^2 + 1} + \ln(x^4 + 1) + (2y + 1)^6$

b) $f(x, y) = x^3 - 3xy^2 + 2x - 5y + \ln 2$

2. Legyen $f(x, y) = \sqrt{5(x-1)^4 + 4y^2}$. Írjuk fel az elsőrendű parciális deriváltfüggvényeket. (Az $(1, 0)$ pontban használjuk a definíciót.)

3. Legyen $f(x, y) = (2x - y)^4 + 4x^3 - 8y^2$. Számoljuk ki az elsőrendű és másodrendű parciális deriváltakat. Hol deriválható (totálisan) a függvény? Mivel egyenlő $\text{grad } f(1, 2)$?

4. Legyen

$$f(x, y) = \begin{cases} \frac{(x-2)y^2}{x^2+y^2} + 6x + 3y & \text{ha } (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & \text{egyébként.} \end{cases}$$

Mivel egyenlő $f'_x(x, y)$ és $f'_y(x, y)$? Hol differenciálható (totálisan) f ?

5. Adott az $f(x, y, z) = x^3 + y^4 + x^2 y e^{2z}$ függvény. Mivel egyenlő $\text{grad } f(-1, 1, 0)$? Miért létezik? $f'''_{xxz} = ?$ $f'''_{zxx} = ?$

6. Írjuk fel $f(x, y) = (2x - y)^2 + 4x^2 - 8y$ függvény $P_0(1, 2)$ pontbeli érintősíkjának egyenletét!

További gyakorló feladatok

7.

$$f(x, y) = \begin{cases} \frac{\sin(y^2+2x^2)}{\sqrt{y^2+2x^2}} & \text{ha } (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & \text{egyébként.} \end{cases}$$

a) $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x, y) = ?$ Folytonos-e f az origóban?

b) $f'_x(0, 0) = ?$ (Használjuk a definíciót.)

c) Totálisan deriválható-e f az origóban?

8. Írjuk fel az $f(x, y, z) = x^2 y + yz - 5z^2$ függvény gradiensét! Miért létezik a gradiens? Számítsuk ki az f függvény $P_0 = (0, 10, 1)$ pontbeli $\mathbf{v} = (-3, 4, 0)$ irányú deriváltját.

9. Adott az $f(x, y) = 3y + e^{xy^2} - 2y \arctan \frac{x}{y}$ függvény és a $P_0 = (0, 1)$ pont.

a) $f'_x(x, y) = ?$; $f'_y(x, y) = ?$, ha $y \neq 0$

b) Írjuk fel az f függvény P_0 pontbeli érintősíkjának egyenletét!

c) Mennyi az f függvény P_0 pontbeli $\mathbf{v} = (2, -7)$ irányú deriváltja?

d) Adjuk meg az f függvény P_0 pontbeli iránymenti deriváltjának maximumát (minimumát), és adjuk meg a maximumhoz (minimumhoz) tartozó irányt.

10. Az $f(x, y) = \frac{y^3}{e^{2x+1}}$ képlettel megadott felületre a $(-\frac{1}{2}, 1)$ pont fölött egy vízcseppet ejtünk. Merre fog elindulni? Mekkora az adott pontban a maximális meredekség?

11. Legyen

$$f(x, y) = \begin{cases} \frac{x^2 - 3y^2}{2x^2 + y^2} & \text{ha } (x, y) \neq (0, 0) \\ -3 & \text{egyébként.} \end{cases}$$

- a) $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y) = ?$ Folytonos-e f az origóban?
- b) $f'_x(x,y) = ?$ $f'_y(x,y) = ?$ (Az origóban használjuk a definíciót!)
- c) Mennyi az f függvény $(1, -1)$ pontbeli $\mathbf{v} = (-5, 1)$ irányú deriváltja?
- d) Adjuk meg az f függvény $(1, -1)$ pontbeli iránymenti deriváltjának maximumát és minimumát!
- e) Írjuk fel az f függvény $(1, -1)$ pontbeli érintősíkjának egyenletét!